

III. 5 Veci starostlivosti o maloletých

V rámci vybavovania agendy P – starostlivosť o maloletých – súdy Slovenskej republiky rozhodovali o nárokoch maloletých a právnych vzťahoch s tým súvisiacich, zahrnutých do týchto skupín:

1. Rodičovské práva a povinnosti
2. Náhradná starostlivosť
3. Poručníctvo, opatrovníctvo
4. Povolenie uzavrieť manželstvo
5. Meno a priezvisko maloletého
6. Výživné
7. Určenie rodičovstva
8. Osvojenie
9. Návrat maloletého do cudziny pri neoprávnenom premiestnení alebo zadržení

V roku 2024 **súdy vybavili 19 765 vecí starostlivosti o maloletých**. V porovnaní s rokom 2023, v ktorom súdy vybavili 19 580 vecí, došlo k zvýšeniu počtu vybavených vecí o 185 (nárast o 0,94 %). Vybavené veci sa týkali 70 266 uplatnených práv v agende starostlivosti o maloletých (oproti 68 216 uplatnených práv z roku 2023).

Najrozsiahljšou skupinou z počtu vybavených vecí boli v roku 2024, tak ako aj v predchádzajúcom roku, **veci týkajúce sa rodičovských práv a povinností**. V tejto skupine súdy rozhodli o 41 817 právach. **Z uvedeného počtu vybavených vecí týkajúcich sa rodičovských práv a povinností bolo uplatnených 2 716 práv** týkajúcich sa výchovných opatrení, 790 uplatnených práv týkajúcich sa zásahov do rodičovských práv, 12 485 prípadov schválení dôležitých úkonov za maloletého, 4 172 prípadov týkajúcich sa styku rodičov s deťmi, 5 863 prípadov rozhodnutia súdu o zverení dieťaťa do osobnej starostlivosti, 194 prípadov týkajúcich sa ustanovenia alebo iného rozhodnutia o kolíznom opatrovníkovi, v 52 prípadoch sa rozhodovalo o majetkovom opatrovníkovi.

Druhou najpočetnejšou skupinou boli veci týkajúce sa výživného, v rámci ktorých bolo rozhodnuté o **22 681 právach**. Ďalej nasleduje **náhradná starostlivosť s 2 818 uplatnenými právami**. Pri poručníctve a opatrovníctve bolo rozhodnuté o 879 právach. V súvislosti s osvojením bolo rozhodnuté o 743 právach.

Konanie vo veciach starostlivosti o maloletých trvalo v roku 2024 v priemere 6,37 mesiaca (vrátane vecí s medzinárodným prvkom). Na porovnanie v roku 2023 priemerná dĺžka konania bola 6,20 mesiaca (vrátane vecí s medzinárodným prvkom). V priemere **najdlhšie konali okresné súdy v obvode Krajského súdu v Bratislave – 10,32 mesiaca**. **Najlepšie výsledky** v rýchlosti konania mali okresné súdy v obvode Krajského súdu **v Banskej Bystrici – 4,67 mesiaca**.

V roku 2024 trvalo najkratšie konanie o povolenie uzavrieť manželstvo – priemerne **2,82 mesiaca**. **Najdlhšie trvalo konanie o návrate maloletého do cudziny pri neoprávnenom premiestnení alebo zadržení** - priemerne **12,27 mesiaca**. Za ním nasleduje **konanie o určenie rodičovstva** – priemerne **9,98 mesiaca**. Priemerná dĺžka konania podľa uplatnených druhov nárokov bola v roku 2024 spracovaná podľa všetkých konaní, ktoré sa týkali predmetného druhu práva, aj v prípade, že sa v konaní uplatňovali viaceré druhy práva.

Vysvetlivky

1) Priemerná dĺžka konania od roku 2018 je spracovaná vrátane vecí s medzinárodným prvkom.

2) Druh práv - počet, nie je možné stotožňovať s počtom právoplatne vybavených vecí, pretože v prípade, ak sa v konaní rozhodovalo o viacerých druhoch práv (napr. rodičovské práva a povinnosti v spojení s výživným) je vec vykázaná pre každý druh práva jednotlivo (t. j. predmetný počet je vyšší ako počet právoplatne vybavených vecí). Kategorizácia vecí má vplyv aj na priemernú dĺžku konania podľa druhov práv, a to vzhľadom na to, že v prípade že sa v konaní rozhodovalo o viacerých druhoch práv - napr. o rodičovských právach, výživnom a priezvisku maloletého môže konanie trvať dlhšie ako v prípade rozhodovania len o jednom práve. Do roku 2017 sa v štatistickej ročenke vec kategorizovala podľa druhu práva na základe prvého uvedeného uplatňovaného práva.

3) Pre rozhodovanie vo veciach návratu maloletého do cudziny pri neoprávnenom premiestnení alebo zadržaní sú v súlade so zákonom č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok príslušné súdy: Mestský súd Bratislava II (do 31.5.2023 Okresný súd Bratislava I), Okresný súd Banská Bystrica, Mestský súd Košice (do 31.5.2023 Okresný súd Košice I).

PREHĽAD O POČTE VYBAVENÝCH VECÍ V OBLASTI STAROSTLIVOSTI O MALOLETÝCH A RÝCHLOSTI KONANIA

Kraj	Počet vybavených vecí	Od dôjdenia veci na súd do právoplatnosti rozhodnutia uplynulo						Priemerná dĺžka konania (v mesiacoch)*
		do 1 mes.	od 1 do 3 mes.	od 3 do 6 mes.	od 6 mes. do 1 r.	od 1 do 2 r.	viac ako 2 roky	
BA	2 460	18	335	887	661	323	236	10,32
TT	2 020	35	550	772	440	171	52	6,38
TN	2 041	28	643	808	364	143	55	6,07
NR	2 368	50	919	879	335	124	61	5,65
ZA	2 210	26	645	858	439	171	71	6,43
BB	2 714	40	1 255	906	364	117	32	4,67
PO	2 662	60	1 180	872	338	167	45	4,98
KE	3 290	53	1 122	1 071	641	275	128	6,61
SR	19 765	310	6 649	7 053	3 582	1 491	680	6,37

** priemerná dĺžka konania od roku 2018 je spracovaná vrátane vecí s medzinárodným prvkom.*

PREHLAD O RÝCHLOSTI KONANIA VO VECIACH STAROSTLIVOSTI O MALOLETÝCH

Druh práva	Druh práva - počet**	Od dôjdenia veci na súd do právoplatnosti rozhodnutia uplynulo						Priemerná dĺžka konania (v mesiacoch)*
		do 1 mesiaca	od 1 do 3 mes.	od 3 do 6 mes.	od 6 mes. do 1 roka	od 1 do 2 rokov	viac ako 2 roky	
Rodičovské práva a povinnosti	13 412	189	4 729	4 769	2 307	943	475	6,28
Náhradná starostlivosť	1 893	29	522	798	425	94	25	5,65
Poručníctvo, opatrovníctvo	777	38	412	263	55	6	3	3,30
Povolenie uzavrieť manželstvo	235	6	151	68	9	1	0	2,82
Meno a priezvisko maloletého	412	18	161	145	60	25	3	4,68
Výživné	13 967	103	4 248	5 034	2 800	1 228	554	6,91
Určenie rodičovstva	479	6	83	159	123	71	37	9,98
Osvojenie	687	23	288	275	85	13	3	4,12
Návrat maloletého do cudziny pri neoprávnenom premiestnení / zadržaní	8	0	2	2	3	0	1	12,27

* priemerná dĺžka konania od roku 2018 je spracovaná vrátane vecí s medzinárodným prvkom.

** druh práv - počet, nie je možné stotožňovať s počtom právoplatne vybavených vecí, pretože v prípade, ak sa v konaní rozhodovalo o viacerých druhoch práv (napr. rodičovské práva a povinnosti v spojení s výživným) je vec vykázaná pre každý druh práva jednotlivo (t.j. predmetný počet je vyšší ako počet právoplatne vybavených vecí). Kategorizácia vecí má vplyv aj na priemernú dĺžku konania podľa druhov práv, a to vzhľadom na to, že v prípade že sa v konaní rozhodovalo o viacerých druhoch práv - napr. o rodičovských právach, výživnom a priezvisku maloletého môže konanie trvať dlhšie ako v prípade rozhodovania len o jednom práve. Do roku 2017 sa v štatistickej ročenke vec kategorizovala podľa druhu práva na základe prvého uvedeného uplatňovaného práva.

PREHLAD O POČTE PRÁV MALOLETÝCH, V KTORÝCH SÚD ROZHODOVAL VO VECIACH STAROSTLIVOSTI SÚDU O MALOLETÝCH

Druh práva	Bratislavský kraj	Trnavský kraj	Trenčiansky kraj	Nitriansky kraj	Žilinský kraj	Banskobystrický kraj	Prešovský kraj	Košický kraj	SR
	Počet uplatnených práv								
Rodičovské práva a povinnosti	6 931	5 452	4 346	3 767	4 679	8 023	4 254	4 365	41 817
Náhradná starostlivosť	200	269	181	458	209	480	389	632	2 818
Poručníctvo, opatrovníctvo	58	79	33	94	35	94	173	313	879
Povolenie uzavrieť manželstvo	0	3	3	3	2	50	121	87	269
Meno a priezvisko maloletého	69	58	24	60	69	52	77	86	495
Výživné	2 609	2 206	2 263	2 684	2 453	4 304	2 667	3 495	22 681
Určenie rodičovstva	70	59	40	40	48	68	104	123	552
Osvojenie	132	106	47	105	45	89	87	132	743
Návrat maloletého do cudziny pri neoprávnenom premiestnení / zadržaní	2	0	0	0	0	1	0	9	12
SPOLU	10 071	8 232	6 937	7 211	7 540	13 161	7 872	9 242	70 266

I. PREHLAD O SPÔSOBE VYBAVENIA PRÁV VO VECIACH STAROSTLIVOSTI O MALOLETÝCH

Kraj	Spôsob vybavenia uplatneného práva									
	Rodičovské práva a povinnosti - 1. časť									
	Výchovné opatrenia									
	spolu	z toho								
		napomenutie	dohľad nad výchovou	obmedz. malolet.	odňatie maloletého	uloženie povinnosti spolupráce	uloženie inej povinnosti	uložené sociálne alebo odborné poradenstvo	iné rozhodnutie	zrušenie
BA	153	0	22	1	23	0	2	89	13	3
TT	195	7	53	0	52	3	1	59	16	4
TN	348	17	63	3	59	32	6	148	16	4
NR	210	2	37	0	92	13	13	35	10	8
ZA	186	0	58	0	65	1	1	55	3	3
BB	659	64	197	5	182	10	3	131	28	39
PO	564	66	101	2	111	104	19	95	40	26
KE	401	23	64	0	181	7	5	94	20	7
SR	2 716	179	595	11	765	170	50	706	146	94

I. PREHĽAD O SPÔSOBE VYBAVENIA PRÁV VO VECIACH STAROSTLIVOSTI O MALOLETÝCH

Kraj	Spôsob vybavenia uplatneného práva								
	Rodičovské práva a povinnosti - 2. časť								
	Zásahy do rodičovských práv					Schválenie dôležitých úkonov za maloletého			
	spolu	z toho				spolu	z toho		
		obmedzené	odňaté/ pozbavené	vrátené	pozastavené		schválené	neschválené	iný výsledok
BA	192	0	28	0	0	3 480	3 384	2	94
TT	53	9	13	2	8	2 548	2 523	5	20
TN	75	1	9	1	0	1 530	1 520	9	1
NR	56	29	1	2	1	1 099	1 088	9	2
ZA	174	1	2	1	0	1 409	1 402	4	3
BB	50	0	26	2	2	1 960	1 950	1	9
PO	147	0	17	2	5	491	478	7	6
KE	43	1	25	0	4	154	140	3	11
SR	790	41	121	10	20	12 671	12 485	40	146

I. PREHLAD O SPÔSOBE VYBAVENIA PRÁV VO VECIACH STAROSTLIVOSTI O MALOLETÝCH

Kraj	Spôsob vybavenia uplatneného práva																
	Rodičovské práva a povinnosti - 3. časť																
	Styk rodičov s deťmi										Zverenie dieťaťa do osobnej starostlivosti					Kolízny opatrovník	Majetkový opatrovník
	upravený				zakázaný				zamietnutý návrh na novú úpravu	iný výsledok	matke	otcovi	striedavá starostlivosť	inej osobe	iný výsledok		
	matke	otcovi	obom rodičom	inej osobe	matke	otcovi	obom rodičom	blízkej osobe									
BA	20	102	5	8	0	3	0	1	20	159	163	30	48	9	10	29	5
TT	22	84	2	9	0	2	0	0	1	123	256	41	30	4	28	15	4
TN	22	138	4	14	0	2	0	0	12	338	324	55	70	0	15	11	6
NR	23	123	5	7	6	0	0	0	17	164	393	86	78	9	37	30	6
ZA	19	108	11	19	1	2	0	0	15	186	292	58	66	8	38	27	6
BB	83	455	11	13	0	8	0	0	12	821	1 272	230	157	14	60	26	6
PO	52	202	5	4	0	1	0	0	6	347	727	123	90	28	15	34	7
KE	41	195	5	24	0	0	0	0	4	86	725	124	65	19	66	22	12
SR	282	1 407	48	98	7	18	0	1	87	2 224	4 152	747	604	91	269	194	52

II. PREHĽAD O SPÔSOBE VYBAVENIA PRÁV VO VECIACH STAROSTLIVOSTI O MALOLETÝCH

Kraj	Spôsob vybavenia uplatneného práva													
	Náhradná starostlivosť													
	Náhradná osobná starostlivosť				Pestúnska starostlivosť					Ústavná starostlivosť				
	zverenie manželom	zverenie jednotlivcovi	úprava styku s dieťaťom	zrušenie náhr. osob. starost.	spolu	z toho				nariadená	predĺžená	zrušená	zamietnutý návrh na zrušenie ústavnej starostlivosti	inak rozhodnutá
						zverenie		úprava styku s dieťaťom	zrušenie pestúnskej starostlivosti					
						manželom	jednotlivcovi							
BA	16	58	0	20	22	9	8	0		53	0	9	1	18
TT	33	89	0	38	10	4	3	0	2	53	0	10	0	33
TN	23	74	0	20	8		1	0	3	39	0	10	1	6
NR	43	193	0	41	13	2	4	0		92	1	37	1	27
ZA	19	72	0	30	14	3	3	0	3	38	0	19	1	10
BB	46	146	0	48	19	4	1	0	4	140	0	31	10	30
PO	48	89	0	47	18	9	1	0	1	115	0	45	5	9
KE	51	202	5	83	27	12	5	0	2	148	0	66	5	24
SR	279	923	5	327	131	43	26	0	15	678	1	227	24	157

III. PREHĽAD O SPÔSOBE VYBAVENIA PRÁV VO VECIACH STAROSTLIVOSTI O MALOLETÝCH

Kraj	Spôsob vybavenia uplatneného práva										
	Poručníctvo	Opatrovníctvo	Povolenie uzavrieť manželstvo			Meno a priezvisko maloletého					
			povolené	nepovolené	iný výsledok	Súhlas k žiadosti o zmenu mena			Súhlas k žiadosti o zmenu priezviska		
						daný	nedaný	iný výsledok	daný	nedaný	iný výsledok
BA	55	3	0	0	0	4	0	24	13	0	28
TT	70	9	3	0	0	0	0	21	9	0	28
TN	23	10	3	0	0	0	0	4	10	3	7
NR	64	30	2	1	0	1	0	10	14	5	30
ZA	31	4	2	0	0	3	0	17	18	2	29
BB	89	5	48	0	2	1	0	22	6	1	22
PO	168	5	115	3	3	2	0	42	10	1	22
KE	295	18	84	3		1	0	45	10	5	25
SR	795	84	257	7	5	12	0	185	90	17	191

IV. PREHLAD O SPÔSOBE VYBAVENIA PRÁV VO VECIACH STAROSTLIVOSTI O MALOLETÝCH

Kraj	Spôsob vybavenia uplatneného práva											
	Výživné											
	rozsah určený				úprava			nezmenená	schválená dohoda	návrh zamietnutý	neurčené (§ 62 ods. 6)	iný výsledok
	matke	otcovi	obom rodičom	inej osobe	znížené	zvýšené	zrušené					
BA	107	253	74	3	18	94	1	10	1 609	27	239	3
TT	133	225	96	1	5	116	2	3	1 350	23	99	36
TN	110	342	57	0	8	236	5	33	1 173	34	141	10
NR	246	504	177	0	10	205	7	20	1 319	33	62	19
ZA	92	372	77	0	8	212	4	14	1 402	67	114	12
BB	333	1 413	207	2	26	474	0	18	1 540	44	113	23
PO	200	690	204	2	15	330	12	18	1 019	31	63	16
KE	373	794	145	3	21	287	2	31	1 586	75	81	23
SR	1 594	4 593	1 037	11	111	1 954	33	147	10 998	334	912	142

V. PREHĽAD O SPÔSOBE VYBAVENIA PRÁV VO VECIACH STAROSTLIVOSTI O MALOLETÝCH

Kraj	Spôsob vybavenia uplatneného práva															
	Určenie rodičovstva							Osvojenie								
	Materstvo		Otcovstvo					vyslovené na návrh spolu	Konanie o osvojiteľnosti		osvojiteľnosť zrušená	Zrušenie osvojenia			zverenie do predosvojiteľskej starostlivosti	iný výsledok
	určené	návrh zamietnutý	určené	návrh zamietnutý	zapreté	návrh na zapretie otcovstva zamietnutý	iný výsledok		podmienky splnené	podmienky nesplnené		na návrh	bez návrhu	návrh zamietnutý		
BA	0	0	24	0	34	1	8	66	42	0	0	0	0	0	24	0
TT	0	0	17	0	24	1	6	41	37	1	2	0	0	0	24	0
TN	0	0	12	0	21	0	5	31	7	0	0	0	0	0	9	0
NR	0	0	17	0	15	0	3	45	36	0	2	0	0	1	21	0
ZA	0	0	9	2	29	2	1	29	2	0	0	0	0	0	12	2
BB	0	0	20	2	34	0	4	30	33	0	0	0	0	0	25	1
PO	0	0	37	2	44	2	6	35	34	0	0	0	0	0	18	0
KE	0	0	36	2	54	3	10	49	59	1	0	0	0	0	21	2
SR	0	0	172	8	255	9	43	326	250	2	4	0	0	1	154	5

VI. PREHL'AD O SPÔSOBE VYBAVENIA PRÁV VO VECIACH STAROSTLIVOSTI O MALOLETÝCH

Súd*	Návrat maloletého do cudziny pri neoprávnenom premiestnení alebo zadržení				
	rozhodnutie o návrate maloletého		rozhodnutie o nenariadení návratu maloletého		
	do členského štátu Európskej únie	do iného štátu	z dôvodu		
			nesúhlasu maloletého	zžitia maloletého s novým prostredím	vystavenia maloletého fyzickej alebo duševnej ujme
MS BA II	2	0	0	0	0
OS BB	0	0	0	1	0
MS KE	3	2	0	1	1
SR	5	2	0	2	1

**pre rozhodovanie vo veciach návratu maloletého do cudziny pri neoprávnenom premiestnení alebo zadržení sú v súlade so zákonom č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok príslušné sudy: Mestský súd Bratislava II, Okresný súd Banská Bystrica, Mestský súd Košice.*